

PAC Noa: prus pagu dinare e prus impinnos pro massàjos e pastores

Sa *Programmazione agricola comunitaria* (PAC) noa pro su 2021-2027, chi at a intrare in vigore dae prima die de ghenarzu de su 2023, at istabilidu pro s'Itàlia unu contributu, pagu prus o mancu, de 6,2 miliardos de èuros.

Pro su chi pertocat sa massaria b'at de nàrrere chi s'Itàlia est unu de sos istados de s'Unione chi sunt "*contribuenti attivi*", chi cheret nàrrere chi s'Itàlia a s'Unione Europea daet prus dinare de cussu chi retzit. Custu ca sos paisos de s'Est, chi depent crèschere pro arribare a su matessi livellu de sos àteros istados europeos, imbetzes leant prus dinare de cussu chi bersant a s'UE.

Est pretzisu a intervènnere, siat a livellu rezionale siat natzionale, in antis chi sa Cumissione Europea che cunzet su cunfrontu.

Sa PAC noa, difatis, at disinnadu chi sos contributos a s'Itàlia ant a minimare prus de su 15%, cando chi sa media pro s'Unione europea est de su 10%. A prus de custu massàjos e pastores, si cherent sighire a leare sos contributos de s'UE, ant a dèvere respetare prus impinnos. Duncas prus pagu dinare e prus fainas.

Si sas cosas abarrant gosi pro sa massaria sarda at èssere unu corfu mannu e unu muntone de impresas arriscant de tancare o a cada manera de colare unos cantos annos de aneu mascamente cussas chi faghent rosu e cussas chi pesan bacas de late.

Minimende su prèmiu ùnicu, sigomente sa Sardinna gastat prus pro sas *Misuras a superficie*, tocat de pònnere prus dinare in àteras *Misuras* de su *Programma di sviluppo rurale* (PSR), che a su benistare de sos animales, su biolòzicu, s'amparu de su terrinu, e àteras, cun s'arrischi de sighire a indebilitire galu de prus sas *Misuras* de investimentu, chi zai sunt dèbiles cunforma a su chi bisontat pro sa chèschida de su compartu.

Duncas est de importu mannu chi s'Itàlia e sa Sardinna, gastent bene totu su dinare chene lu dèvere torrare a Bruxelles ca si su dinare est postu pro finantziare a beru su chi bisonzat a sa massaria su minimonzu de sos contributos at poder fàghere prus pagu dannu.

In prus sa Sardinna a cunfrontu de àteras reziones at unu sistema estensivu e su balore de sos titulos de massàjos e pastores sardos est prus bassu de cussu de sas àteras reziones.

Totu sos istados ant a dèvere amaniare sos *Piani strategici nazionali* (PSN), e intro s'agabu de s'annu los ant a dèvere imbiare a sa Cumissione europea. Sa novidade de prus importu pertocat sos PSR chi ant a dèvere intrare in custos Pranos e duncas non ant a dipèndere prus dae sas reziones ebia.

Sa riforma at stabilidu una condizionalidade “prus forte”, e duncas a prus de sos impinnos stabilidos finas a como pro otènnere sos prèmios b’at de cunsiderare cussos chi oe cunsentint de pigare sos pagamentos birdes (cussu chi si narat *greening*) e chi dae su 2023, pro pòdere leare sos contributos, imbetzes ant a èssere obligatòrios.

S’àndala de sa PAC a pustis de su 2020

1 de làmpadas 2018	Propostas de leze pro sa PAC 2021-2027
21 de santugaine 2020	Acordu in su Consizu de sos ministros agrìculos
23 de santugaine 2020	Aproatzione de su Parlamentu europeu
Santandria 2020 – làmpadas 2021	Acordu intre Parlamentu europeu, Consizu de s’Unione europea de Cumissione europea
Atonzu 2021	Aproatzione e publicatzione de sos regulamentos
31 de nadale 2021	Amàniu de sos <i>Piani Strategici Nazionali</i> e cunsinna a sa Cumissione europea
30 de làmpadas 2022	Aproatzione de sos <i>Piani Strategici Nazionali</i>
1 ghennarzu 2023	Intrada in vigore de sa PAC 2023-2027

Duncas in atonzu ant a aproare sos regulamentos, in antis in su Parlamentu europeu e a pustis in su Consizu de s’Unione europea.

Sos Istados membros ant a àere tempus finas a su 31 de nadale de su 2021 pro presentare a sa Cumissione sos *Piani Strategici Nazionali* issoro. Sa Cumissione, intro ses meses, los devet balutare e aproare e ant a intrare in vigore dae prima die de ghennarzu de su 2023.

In prus custa riforma faeddat de condizionalidade “sotziale” de sa PAC. Su Parlamentu europeu, pro su chi pertocat sa gherra a su *caporalato*, at propositu su respetu de chimbe normas comunitàrias in tema sotziale chi interessant sas informatziones a sos traballadores, sos cuntratos in forma iscrita, sa seguresa e sa salute in su logu de traballu, sa libertade de moimentu e sa paridade de tratamentu de sos traballadores. Sa riforma diat dèvere stabilire chi sas istituziones cumpetentes de sos Istados membros, cando averguant chi su massàju o su pastore chi leat sos prèmios non respetat una o prus de custas norma sotziales, divent nàrrere a sos organismos pagadores de pònnere àteros impòsitos, a prus de cussos zai stabilidos dae sas lezes subra su traballu, minimende ,in custa manera, sos pagamentos diretos e cussos de su PSR.